

Brojanje ritmova (Kako dešifrirati bilo koji ritam)

Što je brojanje ritma i čemu ono služi?

Često primjećujem da su studenti zbunjeni u vezi toga što je uopće brojanje. Sama riječ može upućivati na krivu stvar, jer brojanje inače znači baš to – brojanje brojeva, matematički niz.

No kod brojanja ritma to ne mora biti nužno korištenje brojeva, iako često jest. No glavna poanta je da *ne mora*. Mogu se koristiti brojevi, slogovi, riječi, pa čak i razni zvukovi, kao i bilo koja kombinacija toga. Glavno da se ritam izbroji (izgovori) NA GLAS.

Zato dolazimo do glavnog zaključka što je brojanje ritma i čemu ti ono služi:

Brojanje ritma je jednostavan način da ritam izgovoriš naglas, prije nego ga sviraš na gitari (ili nekom drugom instrumentu). Cilj izgovaranja ritma naglas je da ga dešifriraš, shvatiš i dokažeš sam sebi da stvarno znaš kako on zvuči.

Ako možeš ritam izgovoriti naglas dosljedno i točno, sviranje tog ritma postaje mnogo lakše, stvar tehničke sposobnosti.

Ako ritam ne možeš izgovoriti naglas, velika je vjerojatnost da ga nećeš moći ni odsvirati na gitari. Razmisli – ako ga ne možeš izgovoriti, znači da ga zapravo ne čuješ dobro. Kolike su šanse da ga možeš točno odsvirati ako ga ne čuješ dobro? Vrlo male.

No to je ono što većina ljudi svejedno redovito pokušava i zato ostaje frustrirana s ritmom.

Sad ćemo poraditi na osnovnom brojanju ritmova.

Bitno je da počneš brojati ritmove koje već znaš svirati, tako da stekneš naviku brojanja. Tek kad možeš lagano brojati ritmove koji su ti lagani, možeš probati brojati teže ritmove i onda će ti brojanje postati neprocjenjivo.

Pogledaj kako isti primjer možemo izbrojati na nekoliko različitih načina. Svejedno je koji koristiš, dok god tebi ima smisla i možeš izgovoriti ritam:

Primjer 1.

jen dva jen dva tri čet jen dva jen dva tri čet

U ovom slučaju koristimo samo brojeve. (Nikad nemoj govoriti cijelu riječ „jedan“ ili „četiri“, jer imaju više slogova u sebi i onda će brojanje biti krivo. Uvijek koristi kratke „jen“ i „čet“.)

TA KA TA KA DI MI TA KA TA KA DI MI

Ovdje ritam brojimo pomoću slogova. Razlika gornjeg i ovog primjera je što tu ritam pokušavamo osjetiti pomoću zvukova, radije nego logički pomoću brojeva.

TAM TAM TA PA TA PA TAM TAM TA PA TA PA

Ista stvar kao i kod gornjeg primjera, samo koristimo nekakve druge, izmišljene slogove. Svejedno je koje ćeš slogove koristiti, dok god tebi imaju smisla i možeš s njima izgovoriti ritam naglas.

TAM TAM jen dva tri čet TAM TAM jen dva tri čet

Ponekad će biti korisno kombinirati zvukove s brojevima, većinom kod kompliciranijih ritmova. U ovom slučaju to nije potrebno no svejedno izvježbaj takvo brojanje na jednostavnom ritmu, pa će ti kasnije biti puno lakše.

Ok, ovo je bio isti primjer brojani na različite načine. Sad ćemo proći još nekoliko rifova i izbrojati ih naglas na više načina.

Primjer 2.

jen dva jen dva tri čet jen dva jen dva tri čet
TA KA TA KA DI MI TA KA TA KA DI MI
TAM TAM ĐI GI ĐI GI TAM TAM ĐI GI ĐI GI

Zadnji način (tam tam đī gi đī gi) zapravo replicira zvuk palm mutinga. Ovo je vrlo koristan način da izbrojimo ne samo ritam na glas, nego i da točno znamo gdje se u ritmu nalazi palm muting i točno kad ćemo ga svirati.

Primjer 3.

jen dva tri jen dva jen dva tri jen dva

TAM TAM TAM TA KA TAM TAM TAM TA KA

jen dva tri TA KA jen dva tri TA KA

Primjer 4.

jen dva jen dva tri čet jen dva jen dva jen dva tri čet jen dva

TAM TAM TA PA TA PA TAM TAM TAM TAM TA PA TA PA TAM TAM

Primijeti ovdje kako smo brojevima izbrojali konkretan broj udaraca, ali u prvom taktu su zadnja dva udarca brža, a u drugom su ona sporija. Tako ih i izgovaramo.

Primjer 5.

jen dva tri jen jen dva jen dva tri jen jen dva jen dva tri jen jen dva jen dva tri jen jen dva

U ovom ritmu korisno je izbrojati sve pomoću brojeva, ali primjećuješ kako je dosta nezgrapno sve to izgovoriti u brzini. Zato je u ovom slučaju lakše koristiti nekakve slogove:

TAKATAM TAM TAKA TAKATAM TAM TAKA TAKATAM TAM TAKA TAKATAM TAM TAKA

Primjer 6.

jen dva jen dva tri čet jen dva tri čet jen dva tri čet jen dva jen dva tri čet jen dva tri čet jen dva tri čet

Dosta je nezgrapno sve to izgovoriti s brojevima, pa ćemo lakše to izbrojati sa slogovima:

TAM TAM TA PA TA PA TA PA TA PA TA PA TA PA TAM TAM TA PA TA PA TA PA TA PA TA PA TA PA

Ili s drukčijim slogovima:

TA KA TA KA DI MI TA KA DI MI TA KA DI MI TA KA TA KA DI MI TA KA DI MI TA KA DI MI

Možemo iskombinirati i slogove s brojevima:

jen dva TA KA DI MI TA KA DI MI TA KA DI MI jen dva TA KA DI MI TA KA DI MI TA KA DI MI

Da bi točno znali gdje se nalazi palm muting, dodat ćemo slogove koji repliciraju taj zvuk:

TAM TAM ĐI GI ĐI GI TA KA ĐI GI TA KA ĐI GI TAM TAM ĐI GI ĐI GI TA KA ĐI GI TA KA ĐI GI

Primjer 7.

jen dva tri čet jen dva tri jeeeen dva tri jeeeen dva tri jen dva tri čet jen dva tri jeeeen dva tri čet jen
 1 2 3 4 1 2 3 1 2 3 1 2 3 4 1 2 3 1 2 3 4 1

U ovom slučaju je najlakše brojati baš s brojevima, jer ritam nije brz pa je lako izgovoriti brojeve. Najveći trik ovdje je čuti koliki broj udaraca ima u pojedinom taktu i pri tome nam brojanje brojevima uvelike pomaže. (Pripazi na note u zagradi – njih nemoj brojati niti svirati jer one jednostavno produžuju trajanje nota prije njih).

Da si olakšaš zapisivanje brojanja ritma, dok nešto dešifriraš, možeš umjesto riječima sve to napisati i brojevima, kao što je gore označeno.

Primjer 8.

Jen dva tri čet jen dva tri jen dva tri čet jen dva tri jen jen dva tri čet jen dva tri jen dva tri TAM TAM TAM

U ovom slučaju najprirodnije je sve opisati brojevima, ali tu nam broj jedan (koji i inače služi kao prvi broj nekakve grupacije) služi kao jedini slog koji nije palm muting, uz tam tam tam komad na kraju i zato je podcrtan.

No to također možemo izbrojati i ovako (iako je malo više nezgrapno). TA je bez palm mutinga, a Đ je s palm mutingom:

TA Đ Đ Đ TA Đ Đ TA Đ Đ Đ TA Đ Đ TAAM TA Đ Đ Đ TA Đ Đ TA Đ Đ TAM TAM TAM

Ponekad je vrlo korisno koristiti prastari indijski sustav brojanja. To se najčešće događa kod slučaja gdje imamo mnogo grupacija od dvije, tri ili četiri note, kao što se u ovom slučaju događa (tu su nam većinom grupe od tri i četiri note).

U tom sistemu riječ TAKA = 2 sloga; riječ TAKITE = 3 sloga, a riječ TAKADIMI = 4 sloga. Na taj način slog „TA“ uvijek započinje grupaciju. Zato nam je vrlo zgodno koristiti to kad imamo palm muting note jer nam TA označava note koje nisu palm muting, a ostale jesu.

TA KA DI MI TA KI TE TA KA DI MI TA KI TE TAAM TA KA DI MI TA KI TE TA KI TE TAM TAM TAM

Primjer 9.

TA TA ČI KI TA ČI KI TA ČI KI TA ČI KI TA ČI KI

(TA TAČIKI TAČIKI TAČIKI TAČIKI TAČIKI)

Ponešto nezgrapan ritam za brojanje mora biti izbrojan na kreativan način, pa tako ovdje koristimo slogove koji donekle prikazuju zvuk uštopanih barre akorda. Slog TA označava zvuk otvorenog akorda, a ČI i KI su uštopane note (lijevom rukom).

Drugi način za izbrojati ovaj ritam bio bi sa spomenutim indijskim sistemom brojanja, u kojem slog TA predstavlja zvuk otvorenog akorda a ostali su uštopani:

TA TA KI TE TA KI TE TA KI TE TA KI TE TA KI TE

(TA TAKITE TAKITE TAKITE TAKITE TAKITE)

Primjer 10.

TA TA ĐI GI TA ĐI GI TA ĐI GI TA ĐI GI TA ĐI GI

(TA TAĐIGI TAĐIGI TAĐIGI TAĐIGI TAĐIGI)

Isti ritam kao i onaj gore, tojest isti su naglasici. No ovdje se radi o palm mutingu umjesto štopanja lijevom rukom pa je zvuk malo drukčiji. Zato koristim slogove ĐIGI za palm muting.

Kao i gornji ritam, i ovaj se može lako izbrojati s indijskim sistemom brojanja, u kojem slog TA predstavlja zvuk otvorene note, a ostale su palm muting:

TA TA KI TE TA KI TE TA KI TE TA KI TE TA KI TE

(TA TAKITE TAKITE TAKITE TAKITE TAKITE)

Primjer 11.

jen dva tri čet jen dva tri jen dva tri čet jen dva tri jen dva tri čet jen dva tri čet

Pošto je ritam relativno spor, najjednostavnije ga je izbrojati s običnim brojevima.

Zaključak:

Kao što vidiš, brojanje ritma je kreativan proces odgonetavanja zvuka ritma i ne mora se izvoditi samo pomoću brojeva, neg kombinacijom brojeva i razno raznih slogova.

Redovitim slušanjem i brojanjem ritmova postat ćeš mnogo bolji u ritmu, a zauzvrat će sve na gitari početi zvučati bolje. Osim ritam gitare, soliranje će ti postati također mnogo zvučnije i bolje i općenito cijela muzikalnost.

Osim brojanja svih ovih ritmova, probaj od sad na dalje brojati svakakve jednostavne i kompleksne ritmove, prije nego ih kreneš svirati na gitari.